

Rezolucja przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne
[Raport III Komitetu (A/59/492)]**59/149. Dekada Piśmienności: edukacja dla wszystkich**

Zgromadzenie Ogólne,

Powołując się na swoją rezolucję 55/116 z dnia 19 grudnia 2001 roku, w której, proklamowano 10 letni okres, zwany Dekadą Piśmienności, zapoczątkowany w dniu 1 stycznia 2003 roku, i na rezolucję 57/166 z 18 grudnia 2002 roku, w której przyjęto Międzynarodowy Plan Działania NZ na Rzecz Piśmienności,

Powołując się także na Deklarację Milenijną,¹ w której Państwa Członkowskie zdecydowały zapewnić, że do roku 2015, każde dziecko, chłopiec czy dziewczynka, będzie w stanie ukończyć pełny kurs kształcenia podstawowego i że zarówno chłopcy, jak i dziewczynki będą mieli równy dostęp do wszystkich szczebli edukacji, którego wymaga ponowione zobowiązanie do wspierania piśmienności dla wszystkich,

Potwierdzając pogląd, że kształcenie podstawowe jest kluczowym elementem tworzenia narodu, i że powszechna umiejętność pisania i czytania jest nadrzędnym elementem edukacji, jak i tworzenie środowiska i społeczeństwa piśmiennego, jest niezbędne do osiągnięcia celów mających za zadanie wyeliminowanie ubóstwa, zmniejszenia wskaźnika śmiertelności wśród dzieci, ograniczenia nadmiernego przyrostu ludności, osiągnięcia równouprawnienia płci i zapewnienia zrównoważonego rozwoju, pokoju i demokracji,

Przekonane o tym, że pisanie i czytanie są podstawowymi umiejętnościami nabywanymi przez wszystkie dzieci, młodzież i dorosłych, istotnymi dla ich przyszłego życia, które umożliwią im stawienie czoła wyzwaniom, które napotykają na swojej drodze, i stanowią jednocześnie niezwykle ważny krok w kształceniu podstawowym, które jest niezbędnym środkiem efektywnego funkcjonowania w społeczeństwach i gospodarkach dwudziestego pierwszego wieku,

---

¹ Patrz rezolucja 55/2

Stwierdza, że uświadomienie istnienia prawa do edukacji, szczególnie dla dziewcząt, przyczynia się do wspierania równouprawnienia płci i wyeliminowania ubóstwa,

Z zadowoleniem przyjmuje, znaczne postępy, których dokonano na różnych szczeblach, aby zrealizować cele zawarte w Dekadzie,

Z troską zauważa, że współcześnie ponad 100 milionów dzieci kształci się w szkołach a około 800 milionów dorosłych stanowią analfabeci, i że problem analfabetyzmu może nadal nie być rozpatrywany na odpowiednio wysokich szczeblach krajowych, w celu wytworzenia odpowiednich politycznych, jak i ekonomicznych źródeł wsparcia niezbędnych do zmierzenia się z globalnymi wyzwaniami związanymi z analfabetyzmem, i że świat niechętnie podejmować będzie te wyzwania, jeśli utrzymane zostaną obecne trendy,

Głęboko poruszeni faktem istniejącej przepaści w zakresie dostępu obu płci do edukacji, którą odzwierciedla to, że niemal 2/3 osób niepiśmiennych stanowią kobiety,

1. *Biorąc pod uwagę* raport Sekretarza Generalnego, przygotowany we współpracy z Organizacją NZ ds. Oświaty, Nauki i Kultury, dotyczący wcielenia w życie Międzynarodowego Planu Działania NZ w ramach Dekady Piśmienności,² jak również raport przygotowany przez Zespół Kontrolny (JIU) dotyczący realizacji uniwersalnych celów edukacji podstawowej zawartych w Deklaracji Milenijnej NZ,³

2. *Przyjmuje z zadowoleniem* dotychczasowe wysiłki podejmowane przez Państwa Członkowskie i społeczność międzynarodową w realizacji Dekady i w wprowadzaniu Międzynarodowego Planu Działania;

3. *Apeluje* do rządów wszystkich państw o gromadzenie rzetelnych danych i informacji dotyczących piśmiennictwa oraz zachęca do wzmocnienia woli politycznej, organizowania adekwatnych krajowych zasobów, wytworzenia form globalnego współdziałania, wynalezienia innowacyjnych strategii, aby dotrzeć do najbardziej potrzebujących i najbardziej zmarginalizowanych grup społeczeństwa oraz poszukiwania alternatywnych formalnych i nieformalnych rozwiązań i wyciągania wniosków z podejmowanych działań związanych z realizacją przyjętych w Dekadzie celów;

4. *Namawia* rządy państw do przejęcia inicjatywy w pracach związanych z koordynowaniem działań związanych z realizacją przedsięwzięć zawartych w programie Dekady na szczeblu narodowym, a także do prowadzenia dialogu i wspólnych działań ze wszystkimi zainteresowanymi podmiotami w tworzeniu odpowiedniej polityki, wprowadzaniu i ocenie działań na rzecz piśmiennictwa;

---

² patrz A/59/267.

³ patrz A/59/76 i zał.1 i zał.1/popr.1.

5. *Apeluje* do rządów wszystkich państw i wyspecjalizowanych organizacji o wzmocnienie krajowych i profesjonalnych instytucji w swoich krajach oraz o rozszerzenie zasięgu ich działań i promowanie jakości edukacji, a szczególnie na skupieniu uwagi na umiejętność pisanie i czytania;

6. *Apeluje* do rządów wszystkich państw i organizacji ekonomicznych i finansowych, instytucji, zarówno krajowych, jak i międzynarodowych o materialne wsparcie, aby przyczyniły się do popularyzacji piśmiennictwa i realizacji założeń Edukacji dla Wszystkich i tych zawartych w Dekadzie, w tym także poprzez inicjatywę 20/20⁴ jako najbardziej stosowną;

7. *Zachęca* Państwa Członkowskie, wyspecjalizowane agencje i organizacje w systemie NZ, jak również właściwe międzyrządowe, jak i pozarządowe organizacje, do zintensyfikowania ich działań na rzecz efektywnego wdrożenia Międzynarodowego Planu Działań, jak i do znacznego zintegrowania tych wysiłków w procesie Edukacji dla Wszystkich i innych inicjatywach i działaniach Organizacji NZ ds. Oświaty, Nauki i Kultury w ramach celów realizowanych na arenie międzynarodowej, w tym również tych, które są zawarte w Deklaracji Milenijnej NZ;¹

8. *Zwraca się z prośbą* do Organizacji NZ ds. Oświaty, Nauki i Kultury do umocnienia przez nią roli inspiratora i katalizatora działań podejmowanych na szczeblu międzynarodowym, zgodnie z założeniami Dekady w sposób komplementarny i skoordynowany z realizowanym już procesem Edukacji dla Wszystkich, a także zgodnie z ustalonymi na szczeblu międzynarodowym, w tym także te zawarte w Deklaracji Milenijnej oraz ujęte w pozostałych ogólnoswiatowych inicjatywach;

9. *Zwraca się z prośbą* do wszystkich podmiotów wchodzących w skład systemu NZ, w szczególności do Organizacji NZ ds. Oświaty, Nauki i Kultury, aby we współpracy z rządami krajowymi, podjęły natychmiastowe, konkretne kroki zmierzające do określenia potrzeb państw o wysokim wskaźniku analfabetyzmu, i/lub o wysokiej liczbie niepiśmiennych dorosłych, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet;

10. *Zwraca się z prośbą* do Sekretarza Generalnego, aby w porozumieniu z Dyrektorem Generalnym Organizacji NZ ds. Oświaty, Nauki i Kultury, określił postępy Państw Członkowskich w przyjmowaniu narodowych programów i planów działania na rzecz Dekady i przedkładał Zgromadzeniu Ogólnemu, w cyklu dwuletnim, począwszy od roku 2006, raport nt. implementacji założeń Międzynarodowego Planu Działania,

11. *Postanawia* włączyć do tymczasowego programu obrad 61-ej sesji jako temat uzupełniający problematykę zatytułowaną "Dekada Piśmienności NZ", która

---

⁴ patrz *Report of the World Summit for Social Development, Copenhagen, 6–12 March 1995* (United Nations publication, Sales No. E.96.IV.8), rozdz. I, rezolucja 1, zał. II, par. 88 (c).

znajdzie się w punkcie “Rozwój społeczny, w tym kwestie związane z globalną sytuacją społeczną, młodzieżą, starzeniem się, osobami niepełnosprawnymi i rodziną”.

*74 posiedzenie plenarne
20 grudzień 2004 r.*